

Inicijativa CIP Centra „Krugovi prijatelja - podrška socijalnoj inkluziji dece sa teškoćama"

CIP Centar je, uz podršku Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, pokrenuo inicijativu „Krugovi prijatelja - podrška socijalnoj inkluziji dece sa teškoćama". Suština ove inicijative je ostvarivanje veće socijalne uključenosti dece sa smetnjama u razvoju i invaliditetom u pripremni predškolski i osnovnoškolski program, primenom modela psihosocijalne podrške „Krugovi prijatelja". Cilj projekta je da se unapredi psihosocijalna podrška deci sa teškoćama koja su upisana u predškolski pripremni program i prva dva razreda osnovne škole. Projekat će se realizovati tokom 2014. i 2015. godine uz finansijsku podršku Programa za rani razvoj Fondacije za otvoreno društvo, London.

Inicijativa se sprovodi u predškolskim ustanovama i osnovnim školama u Beogradu (Rakovica) i Vranju. Svečano potpisivanje sporazuma o zajedničkoj saradnji je održano 26.3.2014. godine, od 12-14h, u svečanoj sali vrtića "Oraščić" (PU Rakovica, Beograd).

Podrška obrazovnim ustanovama odvijaće se putem obuka i mentorske pomoći nastavnom kadru i stručnim saradnicima i odnosi se na:

- primenu principa kvalitetne pedagoške prakse usmerene na dete;
- razvoj socijalnih veština dece sa smetnjama u razvoju i invaliditetom i njihovih vršnjaka;
- stvaranje klime uzajamnog uvažavanja i zajedništva među vršnjacima;
- uključivanja deteta sa smetnjama u razvoju i invaliditetom u sve aktivnosti;
- saradnju vaspitača, stručnih saradnika i roditelja na zajedničkoj podršci detetu;
- podsticanje uzajamne podrške roditelja i osnivanje kluba roditelja.

Применом овог приступа желимо да за дете са тешкоћама: а) креирамо мрежу подршке; б) утичемо на смањивање његовог проблематичног понашања; в) омогућимо детету да се успешно носи са виктимизацијом; г) допринесемо разумевању сопственог и

туђег понашања и постојања могућности избора; д) помогнемо детету да стекне више пријатеља. Деца типичног развоја, учесници „кругова пријатеља“, развијају способност емпатије, вештине решавања проблема, вештине слушања, способност препознавања и изражавања осећања и способност разумевања везе између осећања и понашања.

Током пројекта биће креиран ДВД са водичем за примену методологије „кругови пријатеља“ и примерима добре праксе. Такође, креираћемо и аплицирати за добијање акредитације програма обуке васпитача и наставника за примену методологије “кругови пријатеља”; биће креирана брошура о пројекту и методологији "кругови пријатеља" као и стручни чланци који ће бити објављивани на вебсајтовима.

ЦИП Центар иницијатива „КРУГОВИ ПРИЈАТЕЉА – ПОДРШКА СОЦИЈАЛНОЈ ИНКЛУЗИЈИ ДЕЦЕ СА ТЕШКОЋАМА“ (2013. – 2015)

- Концепт, логика интервенције и очекивани резултати -

Концепт:

➤ Општи циљ: већа социјална укљученост деце са сметњама у развоју и инвалидитетом развијањем модела подршке укључивању у вршњачку групу и све наставне и ваннаставне активности намењене деци у образовној установи.

➤ Специфични циљеви:

- Развој социјалних вештина деце са сметњама у развоју и инвалидитетом и њихових вршњака у ПУ и ОШ,
- Јачање капацитета наставног кадра и стручног особља у ПУ и ОШ,
- Успостављање тима тренера,
- Оснаживање родитеља за заступање права деце на квалитетно инклузивно образовање,
- Промовисање и примене принципа квалитетне педагогије.

Очекивани резултати и производи:

- Акредитован програм обуке „Кругови пријатеља“.
- Креирани ресурси за наставни кадар и стручно особље у ПУ и ОШ.
- Приручник са примерима добре праксе (студије случаја са видео документацијом и фотографијама).
- Брошура о методологији „Кругови пријатеља“.
- Акредитоване трибине „Кругови пријатеља - метода повећавања социјалне укључености деце са тешкоћама“.
- Тим тренера овлашћен да држи обуке „Кругови пријатеља“.

СВАКО ДЕТЕ СА
СЕНЗОРНИМ, ФИЗИЧКИМ,
ИНТЕЛЕКТУАЛНИМ,
ЗДРАВСТВЕНИМ И
ЕМОЦИОНАЛНИМ
СМЕТЊАМА ИЛИ
ПРОБЛЕМИМА У УЧЕЊУ И
ПОНАШАЊУ

ЛОГИКА ИНТЕРВЕНЦИЈЕ:

- Пракса усмерена на дете
- Методологија „Кругови пријатеља“
- Кључни сетови активности:
  - Јачање стручних капацитета наставног кадра (обуке, супервизија менторска подршка)
  - Радионице са децом
  - Радионице са родитељима
  - Формирање клубова родитеља
  - Заговарање квалитетне инклузивне праксе на локалном и националном нивоу
  - Креирање и ширење ресурса
  - Мониторинг и евалуација

Очекивани исходи:

- Деца са сметњама у развоју и инвалидитетом су боље прихваћена у вршњачкој групи.
- Образовни стручњаци разумеју значај социјалног укључивања деце са сметњама у развоју и инвалидитетом у вршњачку групу и активности у ПУ и ОШ, као и значај укључивања родитеља.
- Стручна јавност, представници МПНТР и остале заинтересоване стране у потпуности разумеју значај стварања услова за социјалну инклузију деце са сметњама у развоју и инвалидитетом у вршњачке групе и ширу заједницу.
- Родитељи деце са сметњама у развоју и инвалидитетом схватају значај инклузивног образовања и заједно са родитељима деце типичног развоја заступају право све деце на квалитетно образовање.

Очекиване промене:

- Деца развила емпатију, вештину решавања проблема, слушања, способност да препознају и изразе осећања и да разумеју везу између осећања и понашања.
- Наставни кадар и стручно особље у ПУ и ОШ има појачане капацитете за рад са децом са тешкоћама.
- Педагози, психолози и наставници осопособљени да држе обуке по методологији „Кругови пријатеља“.
- Појачана социјална инклузија и право на квалитетно образовање.
- Проширена пракса усмерена на дете.
- Повећано разумевање везе између праксе усмерене на дете и инклузивног образовања.